

[Araa Larsen.]

praksis, således at alle grene i en virksomhed, der hver for sig må have samarbejdsorganer, samt samtlige kategorier af ansatte repræsenteres i udvalgene. Herigennem sikres samarbejdsudvalgene størst indsigt og kompetence. Ved denne opbygning kan de gennem hyppige og velforberedte møder og ved en omhyggelig information ud til alle ansatte blive et vigtigt led i demokratiseringsprocessen. I kraft af en sådan ordning kan lønmodtagerne skaffe sig indflydelse blandt andet på personalepolitikken og dermed sikre større tryghed i ansættelsen. Samarbejdsudvalgenes medlemmer må sikres en rimelig beskyttelse. Medlemmerne af udvalgene må ikke kunne afskediges af arbejdsgiverne.

Hvis demokratiet skal sikres på lidt længere sigt, må vi bort fra de udprægede repræsentative systemer, hvor et lille aktivt mindretal repræsenterer et stort og passivt flertal. Demokratiet står og falder med, om det bygger på udbredt folkelig aktivitet. Industriel demokrati skal derfor ikke blot være noget, der vedrører de topbeslutninger, der træffes i virksomhedsråd og samarbejdsudvalg, men må være en daglig foreteelse, der appellerer til personlig medvirken. Derfor må de ansatte have et ustrakt selvstyre i eget arbejde, ligesom de må have indflydelse på valget af arbejdsledere. Det vil være et godt grundlag for en virkelig klimaforbedring på arbejdspladserne.

Industrielt demokrati skaber basis for lønmodtagernes aktive deltagelse i produktionsforløbet og dermed for en organisationsform, der er langt mere effektiv og lønsom end arbejdsgiverens nuværende ret til at lede og fordele arbejdet. En øget produktion vil ganske givet blive resultatet, og de ansatte skal naturligvis have deres rimelige part af produktionsresultatet. Derfor må lønmodtagerne have ret til en omfattende indsigt i virksomhedens økonomi og regnskaber; ganske som aktionærerne f. eks. kan ansætte højt uddannede virksomhedsledere, må de ansatte kunne gøre brug af økonomer og regnskabskyndige ved vurdering af virksomhedernes økonomiske forhold.

Ja, det er nogle af de tanker og betragtninger, som vi i socialistisk folkeparti har

gjort os i forbindelse med arbejdspladsernes problemer, klima, trivsel og demokratisering af ledelsesformerne. Dette vil selvfølgelig sige, at vi på en række områder må have klarlagt forholdene og det eksisterende lovgrundlag. Derfor må efter vor opfattelse f. eks. loven om aktieselskaber revideres, således at der igennem denne lov gives de ansatte en medindflydelse. Det ville også være rimeligt, om statens og kommunernes virksomheder gik i spidsen med at virkeliggøre disse ideer om bedre og et mere udbredt demokrati på arbejdspladserne. Tjenestemandsløven indeholder bestemmelser om samarbejdsudvalg. Efter vor mening bør disse udbygges og forbedres, således at vi på statens virksomheder f. eks. kunne gå i spidsen med hele dette spørgsmåls løsning.

Ja, det er kort de bemærkninger, som jeg på mit partis vegne vil gøre til det foreliggende forslag til folketingsbeslutning. Jeg vil endnu en gang anbefale det, og jeg konstaterer med tilfredshed, at vi denne gang opnår en større enighed, idet også den højtærede minister og den ærede ordfører for socialdemokratiet er positivt indstillet over for forslaget. Vi håber, at det snarest kan blive gennemført.

Rimstad: Det er et forslag, der er gennemført, og jeg skal derfor henvise til, hvad jeg allerede i slutningen af marts ved første behandling af forslaget sagde. Vi er i mit parti af den anskuelse, at der intet behov er for denne kommission. Vi kan ikke se, hvad det er, den skal behandle; vi er endog af den opfattelse, at den kan være skadelig, fordi den griber ind i en udvikling, som man i øjeblikket kan karakterisere som værende i god gænge.

Når man ser en tekst som den, forslagsstillerne har givet deres forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en kommission til undersøgelse af arbejdspladsernes problemer, må man jo begynde med at spørge: hvad er det egentlig for problemer, der skal undersøges? Vi har fået at vide her, og det er også rigtigt, at der kan ikke være tale om at undersøge lønproblemerne, men det er atmosfæreproblemer, der er tale om her.

Jeg tror, at meget af det, der er sagt her oppe fra folketingets talerstol med hensyn